

het Europees voorzitterschap over van Zweden. Het voorzitterschap komt er net op het moment dat Spanje zich in politiek turbulente tijden bevindt. Eind mei leden de regeringspartijen een verkiezingsnederlaag bij de regionale en gemeenteraadsverkiezingen. Premier Pedro Sanchez besloot daarom om de verkiezingen te vervroegen naar 23 juli. Deze verkiezingen vallen dus midden in het Spaans voorzitterschap.

Na Spanje is het de beurt aan België om het voorzitterschap op te nemen. België zit dan ook samen met Spanje en Hongarije in het trio-voorzitterschap.

Mijn vragen aan de minister:

Hoe verloopt de samenwerking met Spanje in het trio-voorzitterschap?

Welke rol zullen de verkiezingen in Spanje spelen? Wat zou de impact zijn op het trojka moesten er in het midden van het Spaans voorzitterschap een andere regering aan de macht komen? Op welke thema's zal Spanje hoofdzakelijk focussen tijdens haar voorzitterschap?

17.02 Minister **Hadja Lahbib**: Mevrouw Van Hoof, ik onderhoud geregeld contact met de Spaanse collega. We bespreken samen regelmatig de diverse dossiers en aandachtspunten die van belang zijn voor onze voorbereidingen. Onze samenwerking met de Spaanse partner voor de voorbereiding van het aanstaande voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie verloopt dus voorspoedig en in lijn met de gangbare praktijken tussen Europese partners. Zowel mijn team van de FOD als onze permanente vertegenwoordiging geven mij een eenduidige boodschap door.

Wat betreft de interne situatie in Spanje en de mogelijke gevolgen van de verkiezingen voor het Spaanse voorzitterschap, het is niet aan mij om commentaar te leveren op een interne politieke situatie. Wat betreft de prioriteiten van het Spaanse voorzitterschap heeft Spanje vier grote pijlers in zijn programma toegelicht. Deze zijn het re-industrialiseren van de Europese Unie en het verzekeren van de Europese open strategische autonomie, het voortstuwen van de groene transitie en de klimaatadaptatie, het bevorderen van meer sociale en economische rechtvaardigheid en het versterken van de Europese eendracht, inclusief met betrekking tot de oorlog in Oekraïne en de verdere ontwikkeling van het Europese project en de interne markt.

17.03 **Els Van Hoof** (cd&v): Mevrouw de minister, we zullen moeten zien welke impact de regeringsvorming in Spanje zal hebben op het Spaans voorzitterschap. Het is van belang dat we

op de voet volgen wat er gebeurt bij het voorzitterschap dat ons voorgaat, om te kijken op welke manier wij dat kunnen overnemen. Ik begrijp het als u zegt dat we niet in interne aangelegenheden kunnen tussenkomen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 **Vraag van Els Van Hoof aan Hadja Lahbib (Buitenlandse Zaken, Eur. Zaken, Buitenlandse Handel en Fed. Cult. Instellingen) over "De MINUSMA-missie in Mali" (55037928C)**

18 **Question de Els Van Hoof à Hadja Lahbib (Affaires étrangères, Aff. eur., Commerce ext. et Institutions cult. fédérales) sur "La mission MINUSMA au Mali" (55037928C)**

18.01 **Els Van Hoof** (cd&v): *In Mali is er vorige week een einde gekomen aan de VN vredesmissie Minusma. De blauwhelmen waren al sinds 2013 aanwezig in Mali, maar de laatste jaren kregen ze veel kritiek op hun werking. De samenwerking met de Malinese militairen die in de zomer van 2020 de macht grepen in het land, verliep zeer moeizaam. De verwachtingen van de Malinezen en de verwachtingen van de participerende landen liepen te sterk uiteen. Daardoor werd het moeilijk om resultaten te boeken.*

Abdoulaye Diop, Mali's minister van Buitenlandse Zaken, sprak op 16 juni nog de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties toe. Hij pleitte toen voor een onmiddellijke terugtrekking van de vredesmissie. Op 30 juni werd er tenslotte unaniem een resolutie gestemd binnen de VN Veiligheidsraad over de terugtrekking van MINUSMA. Daarmee komt er formeel een einde aan de missie. Er werd een overgangperiode tot en met 31 december 2023 afgesproken, maar Mali liet al weten dat ze een periode van 3 maanden meer dan genoeg vinden.

Nochtans kunnen we niet zeggen dat de situatie in Mali er beter of veiliger op is geworden. Het is geweten dat Mali een beroep doet op de Russische Wagner militie om de controle over het land te behouden. Minstens duizend Russische huurlingen bevinden zich in het land. Daarnaast levert Rusland ook militair materieel zoals gevechtsvliegtuigen en helikopters.

Mijn vragen:

Zal de overgangperiode van 6 maanden gerespecteerd worden, of zal deze periode zoals Mali zegt verkort worden tot 3 maanden?

Wat komt er in de plaats van de VN Vredesmissie? Op welke manier zal de VN in de toekomst nog een rol spelen in Mali?

Is de veiligheid van de personeelsleden van de VN

vredesmissie gegarandeerd?

Wat zijn de gevolgen voor de Belgische werking in Mali?

18.02 Minister **Hadja Lahbib**: Mevrouw Van Hoof, de VN-Veiligheidsraad heeft op 30 juni unaniem een resolutie aangenomen die het mandaat van de MINUSMA-missie heeft beëindigd. De VN-Veiligheidsraad heeft als streefdatum voor de voltooiing van de terugtrekking 31 december vastgelegd.

Le Mali, qui souhaitait auparavant une période plus courte, a dû se plier à la décision du Conseil. Le pays s'est engagé à collaborer à la mise en œuvre de la résolution. Il assurera donc également la sécurité du personnel, des biens et des bâtiments de la Mission multidimensionnelle intégrée des Nations unies pour la stabilisation au Mali (MINUSMA) jusqu'à la date du départ annoncé.

Het grootste veiligheidsrisico komt echter niet van Mali. Voor bijna alle van de 309 gedode blauwhelmen tijdens het tienjarig bestaan van MINUSMA zijn terroristische organisaties actief in Mali verantwoordelijk. MINUSMA heeft een budget gekregen tot het einde van het jaar om de veiligheid van haar personeel te kunnen verzekeren. Naast de MINUSMA-missie is er in Mali ook nog een brede aanwezigheid van VN-agentschappen, fondsen en programma's, zoals bijvoorbeeld UNICEF. Zij vormen samen het zogenaamde UN Country Team en zullen verder een belangrijke rol blijven spelen in het land. Hun activiteiten in Mali zullen verder blijven lopen.

Le retrait progressif de la mission MINUSMA n'a pas eu de conséquences immédiates sur les opérations belges au Mali en raison de la soudaineté de ce départ. La Belgique analysera dans les jours et les semaines à venir les conséquences possibles pour notre redéploiement au Mali. Je pense notamment aux projets du Fonds fiduciaire de la MINUSMA, qui ont été financés par la Belgique, ou aux missions civiles et militaires de l'Union européenne sur le terrain, auxquelles la Belgique participe. Mais il faudra aussi considérer l'impact de ce retrait sur la sécurité globale du pays, car il pourrait affecter la capacité à mettre en œuvre l'aide au développement ou l'aide humanitaire. Un autre élément important de notre analyse portera sur la manière dont nous pouvons continuer à soutenir les tâches clés de la MINUSMA dans le pays après le départ de la mission.

Ik denk in het bijzonder aan het monitoren van de mensenrechten en de strijd tegen straffeloosheid. Conform de Belgische werking in de Sahel zal dit proces in een format van *comprehensive approach*

verlopen.

18.03 **Els Van Hoof** (cd&v): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Wat er in Afrika gebeurt, zowel in Mali als in Soedan, de Centraal-Afrikaanse Republiek en Burkina Faso, moeten we met argusogen volgen. Afrika is een speelterrein geworden voor Rusland en China. Dat weten we.

In het geval van kwetsbare landen zoals Mali zien we dat de internationale gemeenschap haar middelen begint terug te trekken. Daar maak ik mij zorgen over. De terugtrekking van MINUSMA is daar een voorbeeld van. We zullen zien hoe Wagner evolueert. Maar zij zijn daar om de huidige machthebbers, het militaire regime, te ondersteunen met huurlingen, maar ook met militair materieel.

Als internationale gemeenschap hebben we op dit moment geen goed antwoord daarop. Dat baart mij zorgen. Er is inderdaad nog een aanwezigheid van de VN-agentschappen. Ook België is nog aanwezig. Ik denk niet dat we overal moeten wegtrekken. In het belang van de mensenrechten en het welzijn van de bevolking, is het belangrijk dat wij aanwezig zijn.

We zijn de voorbije decennia niet verzwakt, maar de andere partners zijn veel sterker geworden. Ik denk daarbij aan China en Rusland, maar ook het Midden-Oosten komt op. Daarom denk ik dat we Afrika niet mogen loslaten en dat we moeten zoeken naar een strategie, ook vanuit de Europese Unie, om hierop een passend antwoord te kunnen bieden in die fragiele landen,.

Onlangs hoorde ik Koen Doens, die sprak over *the Global Gateway initiative*. In deze kwetsbare landen zal dit echter moeilijk zijn. Daar denk ik dat we moeten zoeken naar een andere manier om daar aanwezig te blijven.

Ik hoop dus dat we niet een voor een wegtrekken uit deze kwetsbare landen, ook wat onze militairen betreft.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

19 **Vraag van Steven De Vuyst aan Hadja Lahbib (Buitenlandse Zaken, Eur. Zaken, Buitenlandse Handel en Fed. Cult. Instellingen) over "Het referendum over de Ierse hereniging" (55037929C)**

19 **Question de Steven De Vuyst à Hadja Lahbib (Affaires étrangères, Aff. eur., Commerce ext. et Institutions cult. fédérales) sur "Le référendum sur la réunification de l'Irlande" (55037929C)**